

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

25 серпня 2026 року

№ 23-2

Київ

Про розгляд Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2026 рік у першому півріччі

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25 і 26 Закону України „Про Рахункову палату” розглянуто Висновок про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2026 рік у першому півріччі.

За підсумками обговорення Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. За оцінкою Рахункової палати, за перше півріччя реальний валовий внутрішній продукт зріс менше як на 0,1 відсотка. При цьому Кабінет Міністрів України (далі – Уряд України) врахував при затвердженні показників державного бюджету на 2026 рік зростання на 2,4 відсотка. У першому півріччі скоротились обсяги виробництва в основних галузях, зокрема транспорт (вантажобіг) – на 11,0 відс., будівництво – на 8,1 відс., сільське господарство – на 1,6 відсотка. Економіка не вийшла на заплановані темпи відновлення через суттєвий стримувальний вплив воєнного стану, руйнування інфраструктури, енергетичні обмеження, логістичні ускладнення та дефіцит трудових ресурсів. Це свідчить про уповільнення темпів відновлення економіки.

2. Отримані у першому півріччі гранти та запозичення (840,7 млрд грн) на 77,6 відс. менші плану на звітний період. Зберігаються ризики для бюджетної стійкості через неритмічність і непрогнозованість надходжень міжнародної допомоги.

3. Внутрішні джерела майже втричі перевищили зовнішні надходження. Від доходів, внутрішніх запозичень, коштів єдиного казначейського рахунка, повернення кредитів та приватизації державного майна отримано загалом 2 трлн 396,4 млрд гривень.

4. Доходи державного бюджету у першому півріччі 2026 року становили 2 трлн 527,0 млрд грн, або 42,2 відс. плану на рік. План доходів загального фонду на звітний період перевиконано на 132,5 млрд грн, або 7,5 відс., насамперед за рахунок отримання безповоротної міжнародної допомоги. Доходи спеціального фонду у першому півріччі становили 26,8 відс. плану на 2026 рік. Попри зростання доходів порівняно з відповідним періодом попереднього року (на 35,3 відс.), посилюється ризик невиконання річного плану через неотримання у звітному періоді 262,1 млрд грн надходжень для підтримки обороноздатності і безпеки держави в межах механізму посиленого співробітництва Європейського Союзу, недонадходження митних платежів (на 8,5 млрд грн), зростання відшкодування податку на додану вартість (на 33,3 млрд грн) та збільшення податкового боргу на 7,7 млрд грн – до 241,0 млрд гривень.

5. Видатки головних розпорядників коштів державного бюджету (далі – головні розпорядники) сектору безпеки й оборони становили 1 трлн 957,3 млрд грн, третину з яких спрямовано на оплату праці. Водночас фактична потреба у видатках на грошове забезпечення військовослужбовців до кінця року більша, ніж заплановано на 2026 рік, на 265 млрд грн, що потребує пошуку додаткових ресурсів.

6. Обсяги видатків загального фонду менші плану на січень – червень на 210,8 млрд грн, насамперед через зміну потреб у закупівлях для сектору безпеки й оборони, дефіцит окремих видів обладнання, матеріалів і комплектуючих.

Проведені у першому півріччі видатки загального фонду на охорону здоров'я на 8,2 млрд грн менші плану на цей період, насамперед у зв'язку з оплатою деяких медичних послуг згідно з фактичним обсягом їх виконання. Водночас за видатками на реалізацію програми державних гарантій медичного обслуговування населення збільшилась кредиторська заборгованість на 2 млрд грн, що є ризиком недостатності видатків до кінця року.

7. Унаслідок виділення із резервного фонду державного бюджету Урядом України у січні – квітні майже всього обсягу, передбаченого у первісно затвердженому Законі України „Про Державний бюджет України на 2026 рік”, зокрема 38,3 відс. на заходи, що не відповідають меті фонду, плановий обсяг цього фонду збільшено майже вдвічі до 95,1 млрд грн, що становить 2,1 відс. видатків загального фонду державного бюджету. У першому півріччі Урядом України виділено 58,6 млрд грн із резервного фонду, або 61,6 відс. збільшеного обсягу цього фонду. Головними розпорядниками проведено видатки у сумі

35,0 млрд грн, що на 9,4 млрд грн, або 21,2 відс., менше плану на січень – червень.

8. Унаслідок несвоєчасного ухвалення управлінських рішень, затримок із закупівлями та погодженням документації, наявної безпекової ситуації, а також втрати актуальності деякими проектами, рівень виконання плану видатків і надання кредитів для реалізації публічних інвестиційних проектів залишається вкрай низьким (на 74,3 відс. менше плану на січень – червень). Найнижчий рівень виконання плану за бюджетними програмами, які реалізуються у спеціальному фонді за рахунок грантів та позик від міжнародних партнерів, що посилює ризик непроведення до кінця року цих видатків у запланованих обсягах.

9. Недоотримання у січні – червні зовнішніх запозичень заміщено понадплановим залученням коштів на внутрішньому ринку від розміщення облігацій внутрішніх державних позик, що більші плану на звітний період на 33,2 відс., та коштів єдиного казначейського рахунка, що планом не передбачалось. Загальний обсяг державного та гарантованого державою боргу зріс до 9 трлн 490,8 млрд грн, частка боргу в іноземній валюті збільшилася до 80,0 відс., що посилює валютні та девальваційні ризики.

10. Залежність місцевих громад від трансфертів з держбюджету зросла. Менший рівень виконання плану видатків місцевих бюджетів (47,0 відс.), насамперед капітальних (25,7 відс.), ніж доходів (53,7 відс.) свідчить про повільне витрачання коштів унаслідок довготривалих тендерних процедур і пріоритезацію оборонних потреб, що призвело до збільшення з початку року залишків невикористаних коштів на 37,1 відсотка.

З урахуванням викладеного Рахункова палата

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Висновок про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2026 рік у першому півріччі (далі – Висновок).

2. Надіслати це рішення та Висновок Верховній Раді України.

3. Надіслати це рішення та Висновок Кабінетові Міністрів України і рекомендувати:

1) забезпечити дотримання графіків та умов виконання взятих зобов'язань за угодами з міжнародними фінансовими організаціями, урядами іноземних держав, зокрема за програмою Європейського Союзу Ukraine Facility, з метою недопущення затримок у надходженні міжнародної фінансової допомоги, передусім грантів на бюджетну підтримку, та мінімізації боргового навантаження на державний бюджет і зменшення його дефіциту;

2) під час розгляду проєктів рішень Уряду України щодо виділення коштів з резервного фонду враховувати висновок Міністерства фінансів України (далі – Мінфін), наданий до проєкту рішення, з метою недопущення виділення коштів резервного фонду на заходи, що не відповідають меті фонду;

3) вжити заходів щодо забезпечення прискорення вибірки коштів за кредитами (позиками), залученими державою від іноземних держав, іноземних фінансових установ і міжнародних фінансових організацій для підготовки та реалізації публічних інвестиційних проєктів та програм публічних інвестицій, і доручити Мінфіну спільно з головними розпорядниками проаналізувати причини невибірки коштів за кредитами (позиками) та ініціювати перед кредиторами перегляд портфеля проєктів для уточнення графіків залучення коштів та закриття проєктів, реалізація яких є неможливою, зокрема через безпекові ризики, з метою спрямування кредитних ресурсів на реалізацію нагальніших проєктів;

4) забезпечити ухвалення рішень про розподіл трансфертів, передбачених у державному бюджеті та не розподілених між місцевими бюджетами, для проведення запланованих видатків;

5) доручити Мінфіну:

спільно з Міністерством оборони України та іншими головними розпорядниками сектору безпеки й оборони уточнити потребу у видатках на грошове забезпечення військовослужбовців до кінця 2026 року;

здійснити оцінку можливих джерел покриття потреби у коштах на грошове забезпечення військовослужбовців, у тому числі за рахунок перерозподілу видатків, та за результатами подати Урядові України відповідні пропозиції;

внести пропозиції щодо узгодження фінансового планування суб'єктів державного сектору економіки та планування доходів державного бюджету, зокрема дивідендів, нарахованих на акції господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність;

врахувати результати виконання державного бюджету у першому півріччі 2026 року шляхом поглибленого аналізу причин відхилень фактичних надходжень від планових, оцінки впливу разових надходжень та інших нестабільних чинників, а також актуалізації прогнозних розрахунків за основними бюджетоутворюючими доходами з урахуванням ризиків недонадходження;

спільно з головними розпорядниками розглянути можливість перегляду видатків за бюджетними програмами головних розпорядників, що не виконуються, та спрямувати їх на вирішення першочергових потреб держави;

забезпечити своєчасне внесення змін до розпису фінансування загального фонду державного бюджету за типом боргового зобов'язання у разі уточнення графіків надходження державних зовнішніх запозичень з метою актуалізації плану показників фінансування;

6) доручити головним розпорядникам вжити заходів щодо погашення насамперед простроченої кредиторської та дебіторської бюджетної заборгованостей за видатками державного бюджету і недопущення утворення нової простроченої заборгованості;

7) доручити Фондові державного майна України вжити заходів для оголошення та проведення електронних аукціонів із продажу об'єктів великої приватизації з метою виконання річних показників надходжень до державного бюджету від приватизації державного майна;

8) доручити головним розпорядникам проаналізувати виконання бюджетних програм на надання трансфертів місцевим бюджетам і в разі неможливості проведення видатків або економії коштів надати пропозиції щодо їх перерозподілу на інші видатки для забезпечення нагальних потреб в умовах дії воєнного стану.

4. Надіслати це рішення та Висновок Комітетові Верховної Ради України з питань бюджету і рекомендувати розглянути їх на його засіданні.

5. Надіслати Висновок:

1) Апарату Верховної Ради України засобами електронного зв'язку для розповсюдження серед народних депутатів України;

2) Міністерству фінансів України в порядку інформування.

6. Оприлюднити це рішення та Висновок на офіційному вебсайті Рахункової палати.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову Рахункової палати Ольгу Піщанську.

Голова

Ольга ПІЩАНСЬКА

